

HUMANITIES INSTITUTE
Serhat Tertemiz, MA

SONRAKİLER (1964) TARIK BUĞRA (1918 – 1994)

Hakkında

Yazar 1918-1994 yılları arasında yaşamış olan Tarık Buğra *Oğlumuz* adlı öyküsüyle Yunus Nadi Hikâye Yarışması'nda ödül aldıktan sonra *Çınaraltı* dergisi ve *Milliyet* gazetesinden teklif almıştır. Akşehir'de babasıyla *Nasreddin Hoca*, Talat Tekin'le *Zeytindalı*, *İstanbul Haftası* dergilerini çıkarmıştır. Şehir Tiyatrosu Edebi Kurulu'nda görev almıştır. *Yedigün* ve *Vatan* gazetelerinde neşriyat müdürlüğü yapmıştır. *Tercüman* ve *Yeni İstanbul* da çalışmış olduğu diğer gazetelerdir. Daha sonra *Yol* dergisi ve *Tercüman* gazetesi için köşe yazarlığı yapmıştır. 1991 yılında devlet sanatçısı unvanını aldı. 1993'te Türkiye Yazarlar Birliği tarafından yılın sanatçısı seçildi. *Safahat*, *Rûbâb-ı Şikeste*, *Şerâre*, *Piyâle*, *Cevdet Paşa Târîhi*, *Servet-i Fünûn*, *Terakkî* gibi çalışmalarla babası sayesinde tanışmıştır. "Sanat sanat içindir" ilkesine bağlı kalarak edebî ürünler vermiş olan yazar bu anlayışın toplumdan bağımsız olmadığını düşünür. Sanatın görevi ona göre göstermek ve düşündürmektir. Amaç, okurun kendi zihninde yeni bir dünya kurmasına yardımcı olmaktır. Eserlerinde genel olarak bireylerin çaresizliğini, bunalımlarını, sevinçlerini, kederlerini ve bunların karşısında yaşama arzularını anlatmaya çabalamıştır. Birey ve toplum arasındaki ilişkilere de eserlerinde değinir. Herhangi bir yazınsal akıma ya da ekole bağlı kalmamıştır.

Öykü Tarık Buğra'nın *Sonrakiler* adlı çalışması toplamda on dört müstakil öyküden oluşmaktadır. Her bir öyküde birbirinden farklı olaylar ve temalar işlenmektedir. İnsan ilişkilerine dair temaların yanı sıra psikoloji ve topluma dair temalar da işlenmektedir. Buğra'nın öyküleri genellikle bir olay anlatısıdır. Belirli giriş, gelişme ve sonuç bölümleri vardır. Dinamik bir olay örgüsüne haizdir. Olaylar genellikle kesin bir sonuca bağlanır. Bunun haricinde farklı anlatım tekniklerinden de faydalanır. Özetleme, zamanda geriye dönüş, zamanda ileriye gidiş, laytmotif, dördüncü duvarın yıkılması ve sembolizm bunlardan bazılarıdır.

Arka Plan Tarık Buğra'nın 1954-1964 yılları arasında kaleme almış olduğu on dört öykü *Oğlumuz* ve *Yarın Diye Bir Şey Yoktur* adlı öykü kitaplarıyla birlikte *Sonrakiler* adıyla yayımlanmıştır.

İçindekiler

Şehir Kulübünde
Kardan Adam
Sevginin Bedeli
Beşinci
Var Olmak veya Olmamak
Heyyi Hey
"Gün Akşamlıdır"
Helvacı Güzeli
Eşekarısı
Çocuklar ve Elmalar
Dostluk
Çifte Tabancalı Hafiye
Uzaklardan
Otel Faresi

ŞEHİR KULÜBÜNDE

Kişiler

<i>Doktor</i>	Anlatının başkarakteri ilçenin doktorudur.
<i>Münir Cevdet</i>	Ceza yargıcısıdır.
<i>Şükrü</i>	Şehir kulübünün işletmecisidir.
<i>Ahmet</i>	Ocakçıdır.
<i>Sorgu Yargıcı</i>	Şehir Kulübünün düzenli müşterilerinden biridir.

Detaylı Olay Örgüsü

Hisarlı'daki Rutin Hayat Mayıs ayının serin bir gününde Hisarlı ilçesinde ikinci vaktidir. Günbatımında güneş Emir Dağları'nın ardına batmaktadır ve güneş batarken ortaya çıkan ışık gösterisi göz alıcıdır. Burada yaşayan insanlar genel olarak hayattan memnundurlar. Hayvancılık yaparak geçimlerini sağlamaktadırlar ve genel olarak aza kanaat etmektedirler. Köylüler ilçede genel olarak çarık, yemeni, resimli tabaka, cep ayası kemik saplı bıçak, yağ ve koşum takımları gibi temel ihtiyaçları satmaktadır.

Hisarlı'ya Şehir Kulübü Açılması Hisarlı ilçesinde alkollü bir lokanta, ağır ceza mahkemesi, kadın berberi, parkı ve parke yolları vardır. Suyu temiz sayılır. Sinema, buzdolabı ve vantilatör gibi şeyler ilçeye gelmiştir. Zira ilçeye elektrik de gelmiştir. Hisarlı ilçesinin bir şehir kulübü de vardır. İlçe bir orta sıklet güreşçiyle sıtma doktoru tarafından kurulmuştur. Onlar olmadan önce ilçe aydınlarının birlikte vakit geçirebilecekleri bir yer yoktur. Kiracı Şükrü sayesinde ilçe vasat kahvelerin yanında sahibi bir kulübe kavuşmuştur. Aydın müşterilerine kulübün onlar için olduğunu ve çoğu zaman zarar ettiğini söyler.

Şehir Kulübünün Kuruluşu Kulübe İstanbul'u aratmayacak birçok şey getirilmiştir. Halkevi kitaplığı bile kapatılma noktasına gelmiştir. Dergiler, gazeteler, plaklar, Amerikan bar, yüksek sandalyeler, salatalar, cipsler ve sosisler. Lokantanın oldukça lüks bir vitrini de vardır. Müşterilerin ihtiyaçları düşünülmüş ve Şükrü onları memnun etmek için hiçbir masraftan kaçınmamıştır. Ceza Yargıcı Münir Cevdet Bey için bir satranç takımı dahi satın almıştır.

Doktorun Ceza Yargıcını Kiskanması Doktor'la Ceza Yargıcı düzenli olarak satranç oynamaktadır. Münir Cevdet oldukça dakiktir. Satranç oynamayı bitirdikten sonra hiç vakit kaybetmeden evine gider. Doktor onu oyundan sonra bir süre daha tutmak ve onunla içki içmek ister. Münir Cevdet oyunu kazanır ve saatine baktıktan sonra eve gitmek için hareketlenir. Ancak Doktor onu biraz daha tutup içki içmek ve poker oynamak için ısrar eder. Ancak Münir Cevdet Doktor'a yalnızca gülümsemekle yetinir ve ardından evin yolunu tutar.

Doktorun Yaşadığı Hayat Biçimini Sorgulaması Sorgu yargıcısıyla içki içmeye başlayan doktor Münir Cevdet'in evde ne yaptığını düşünür. Onun mutlu bir evliliği ve düzenli bir hayatı olduğunu hayal eder. Bu durum onun öfkelenmesine ve kızmasına neden olur. Zira kendisi bütün vaktini kulüpte oyun oynayıp sarhoş olarak geçirmektedir. Halbuki ilçeye ilk geldiğinde büyük hayalleri vardı. Sorgu yargıcı da ilçeye ilk geldiğinde idealist bir düşünce yapısına sahipken zaman içinde içki ve kumar masalarında kendini kaybetmiştir. Yaşadığı hayal kırıklığı ve eğlence düşkünlüğü nedeniyle doktorun eşiyle arası açılmıştır. Doktor kendinden ve yaşadığı hayat biçiminden tiksiniyor. Kendini sorgular. Eve gittiğinde eşine yalnızca uyumak istediğini söyler. Yarına herkesle birlikte başlamak ve yeni bir başlangıç yapmak ister.

Temalar

Suçluluk *Şehir Kulübünde* adlı öykünün başkarakteri olan doktor ilçeye büyük hayaller, umutlar ve beklentilerle gelmiştir. Başlangıçta büyük işler başarma ve ülkesine faydalı bir vatandaş olma niyetiyle ilçeye çalışmak için gelmiş olan doktor hayallerini gerçekleştiremez. Zaman içinde şehir kulübünde çeşitli oyunlar oynayarak ve içki içerek sabahlayan bir kişi haline gelir. Benimsediği hayat tarzı nedeniyle hem eşinden uzaklaşır hem de kendinden tiksindir. Ceza Yargıcı Münir Cevdet Bey'in düzenli ve ölçülü hayat biçimini gören doktor onu kıskanır. Onun gibi olmak ister. Yaptıklarından ve yapamadıklarından dolayı kendini suçlar.

Yozlaşma Şehir Kulübünde adlı öyküde yer alan ana karakterler genel olarak memur tiplerinden oluşmaktadır. Bunların her biri farklı görevlerle memleketlerini terk edip Anadolu'nun ücra köşelerine gitmişlerdir. Başlangıçta gittikleri yeri kalkındırmak ve esenliğe kavuşturmak gibi idealist emellere kapılırlar. Ancak zaman içinde içine düştükleri boşluktan ve arzularını gerçekleştirememiş olmanın neden olduğu bunalımdan dolayı memurlar kendilerini içkiye ve kumara verirler. Görevlerini yerine getirmedikleri gibi vakitlerinin büyük bir kısmını sefahat içinde geçirirler.

Kişi İncelemesi

Doktor (Duygusal Dengesiz/Dışa Dönük)

Şehir Kulübü adlı öykünün başkarakteri olan doktorun kişiliği, fiziksel görünüm ve geçmişi hakkında ayrıntılı bilgi verilmemektedir. Yıllar önce ilçeye gelmiş olan doktor, görev yaptığı yerdeki halka hizmet etmeyi ve ülkesine faydalı bir vatandaş olmayı arzulamıştır. Ancak zaman içinde şehir kulübünde içilen içkinin ve oynanan kumarın etkisinde kalmıştır. Dönüştüğü kişiden tiksinemeye başlayan doktor derin bir bunalım yaşamaya ve suçluluk duymaya başlar. Ceza yargıcının düzenli bir hayatı vardır. Ne içki içer ne de kumar oynar. Doktor onu defalarca baştan çıkarmaya çalışmışsa da bunu başaramamıştır. Bundan dolayı ceza yargıcını çok kıskanır. Eşiyle arasının bozulduğunu ve uzun zamandır eve gitmediğini hatırlar. Yaşam biçimini değiştirmeye karar veren doktor evine gider ve eşiyle uyuyup yeni bir ertesi sabah yeni bir başlangıç yapmak ister.

Bunalımlı Hisarlı'da doktorluk yapan başkarakterde görülen en baskın kişilik özelliklerinden biri bunalımdır. Zira Hisarlı'ya gelmeden önce hayalini kurduğu ve arzuladığı hiçbir şeyi gerçekleştirememiştir. Kendini inşa edememiş olmak ve kendini içkiyle kumara kaptırmış olmak onun bunalımını daha da derinleştirir.

Kıskanç Hisarlı'da ceza yargıcısı olarak görev yapan Münir Cevdet Bey, şehir kulübünün düzenli müşterilerinden biridir. Ancak diğer müşterilerin aksine Münir Cevdet yalnızca satranç oynar ve asla içki içmez. Kulübe geliş v çıkış saatleri oldukça düzenlidir. Doktor ceza yargıcının yaşadığı hayat tarzını ve onun iradesini kıskanır. Doktor onun yapabildiklerini yapmak, hayatını düzene koymak ister.

Öfkeli Doktor, kendi arzularına, umutlarına ve ideallerine ihanet etmiş gibi hisseder. Bundan dolayı kendine karşı oldukça öfkeli. Eşini de yüzüstü bıraktığını düşünür. Oldukça düzenli bir hayatı olan ceza yargıcını görmek ve onun iradesini hiçbir şekilde kıramamak onun daha da öfkelenmesine neden olur.

Mutsuz Genel olarak öykü boyunca başkarakterin mevcut psikolojik durumu hakkında bilgi verilir. Zira doktor anlatı boyunca mutsuz bir ruh halindedir. Kendi kişiliğinden, yaptıklarından ve yaşadığı hayat biçiminden memnun değildir. Bundan dolayı da sürekli olarak mutsuzdur.

KARDAN ADAM

Kişiler

Öykücü Anlatının ben-öyküsel anlatıcısıdır. Öykü yazarıdır.
Kolomb On üç on dört yaşlarındaki bir çocuktur.

Detaylı Olay Örgüsü

Yaşayan ve Ölen Ağaçlar Herkesçe bilinen ünlü öykücü yeni bir insan yaratmak amacıyla masasının başına oturmuştur. Pazar günü dışarıda kar yağmaktadır. Bir çınar ağacının dalları pencereye vurmaktadır. Bu ağacı gören öykücü, yaprakları dökülmüş olan ağaçlara bir türlü alışamamış olduğunu fark eder. Zira ona göre yapraksız ağaç ölmüştür ve cansızdır. Halbuki yeşil yapraklı ağaçlar yaşadıklarını gösterir ve kendisini gören kişiye yaşadığını hissettirir.

Boş Arsa ve Boş Sayfa Evin karşısındaki arsa sahibini beklemektedir. Öykücü oraya ilk kimin sahip olacağını merakla bekler. Öykücü yaratacağı karakterin insanın küçüklüğüne ve iğrençliklerine teselli olmasını ister. İnsana unuttuğu şeyleri yeniden hatırlatmak ister yaratacağı karakterle.

Öykücünün Yeni Karakter Yaratma Arzusu Öykücü bu insanla hiçbir ilişkisinin olmamasını arzulamaktadır. Kendisi bezgin olmasını istemez. Karakter sevincin sırrını vermelidir. Böyle bir karakteri yaratabilmek için yıllarını vermeye hazırdır. Ancak onu yaratacak ilham bir türlü gelmemektedir.

Öykücünün Çocuk Kolomb'un Öyküsünü Anlatması Bu sırada öykücü arsaya doğru on üç on dört yaşlarında Kolomb adını verdiği bir çocuk yaklaşır. Çocuk arsada biriken karları yuvarlamaya başlar. Yuvarladığı karlarla korsan adamlar yapar. Ardından çocuk bu korsanlarla savaşılmaya başlar. Öykücü çocuğun yarattığı dünya karşısında hayrete düşer. Çocuğu macerasını heyecanla takip eder. Ancak bir süre sonra annenin çocuğu kolundan sürükleyerek eve götürdüğünü görür. Çocuk korsanlara son darbelerini vurmaya devam eder. Yazdıklarından memnun kalmayan öykücü başka bir şey yazmaya karar verir. Başka bir konu bulması gerektiğini düşünür.

Temalar

Çocukluk *Kardan Adam* adlı öyküde öykünün karakterlerinden biri olan öykücünün Kolomb adını verdiği bir çocuğun hayal gücüne ve çocukluğun büyüme değinir. On üç on dört yaşlarındaki Kolomb hayat doludur. Evin karşısındaki boş arazide birikmiş olan karlardan kendine ait bir dünya yaratır. Kardan korsan adamlar yapar ve ardından bunlarla çatışmaya tutuşur. Yeni bir öykü yazmak ve bir karakter yaratmak isteyen öykücü çocuğu hayranlıkla izler. Çocuk öykücü gibi bezgin değildir ve insanlık sevinciyle doludur. Öykücü kendini dış dünyadan kendini soyutlayıp hayatı yaşamaktan kaçınırken çocuk dış dünyanın içinde maceralara atılmaktadır.

Arayış *Kardan Adam* adlı öykünün ben-öyküsel anlatıcısı olan öykücü, daha önce kimsenin kaleme almamış olduğu bir karakter yaratmak ister. Bu karakter kendisi gibi bezgin olmamalı, umut aşılmalı ve sevinç vermelidir. Öykücünün evinin karşısındaki boş arsada Kolomb adındaki bir çocuk kendine kardan macera dolu bir dünya yaratmış ve kendi yarattığı maceranın içine korkusuzca dalmıştır. Öykücü aslında aradığı karakteri bulmuştur. Kolomb adlı çocuk onun arzuladığı gibi canlı, maceracı, sevecen ve insanlık sevgisiyle doludur. Ancak öykücü gördüğü manzaranın ardından başka bir konu bulmaya karar verir.

SEVGİNİN BEDELİ

Kişiler

Karabaş Öykünün başkarakteri bir çoban köpeğidir.
Ramazan Karabaş'ın sahibi olan bir çobandır.
Küçük Kız Karabaş'la arkadaşlık eden küçük bir Yörük kızıdır.

Detaylı Olay Örgüsü

Yörüklüğün Sonu Davras Yaylası Sultan Dağları'nın güney doğuya bakan sırtlarından birinde yer alır. Çamlık Ulupınar'ın az yukarısında son ermektedir. Ardında büyükçe bir otlak vardır. Yaylalarda artık Yörükler pek görülmemektedir. Dağlarda yürüyen yalnızca Karabaş ve onun gibi birkaç köpek kalmıştır. Karabaş Ramazan tarafından çok küçükken sahiplenilmiştir. Yörükler konargöçerliği bıraktıklarından Karabaş Torosları aşan patikaları ve keçiyollarını bilmemektedir.

Karabaş'ın Aileyi ve Sürüyü Koruması Karabaş Ramazan'ı, ailesini ve koyunları korumakla görevlidir. İnsana alışmaması için Ramazan kendi çocuklarının bile onu sevmesine izin vermemiştir. Boynuna takılan dikenli bir tasmayla Karabaş ailenin güvenliğini diğer üç köpekle birlikte sağlamaktadır. Kurtların ve yabancıların kokusu alınca havlayarak bunu diğerlerine haber vermelidir. Karabaş görevini layığıyla yerine getirir. İnsanlardan uzak durur. Koyunlara ve aileye iyi bakar.

Karabaş'ın Yabancılarla Tanışması ve Küçük Kız'la Dost Olması Ancak bir gün Ulupınar'ın oradan yabancı kokusu olur. Yabancılar kurtlardan da kötüdür. Zira kurtlar yalnızca koyunları boğazlayabilecekken yabancılar Ramazan'ı ve ailesini de öldürebilir. Karabaş koşarak yabancıların bulunduğu yere gider. Bunlar pınarın kıyısına konan Yörüklerdir. Ramazan gelenleri tanır. Karabaş'ın sakin olması ve yabancılardan uzaklaşması sağlanır. Yörüklerde biri olan Küçük Kız Karabaş'ı sevmeye ve onu beslemeye başlar. Başlangıçta Karabaş Küçük Kız'ı ısırılmamak için kendini zor tutar.

Ancak zamanla Karabaş kızı alışır. Kendini ona sevdirebilir hatta onunla oyunlar oynar. Karabaş'ın yedi yavrusu olur. Yavrusu olan Karabaş daha da anaçlaşır.

Karabaş'ın Kurt Saldırısında Yaralanması ve Küçük Kız Tarafından İyileştirilmesi Bir kış günü kurtların saldırısına uğranır. Yavrularını ve ailesini korumak için kurtlarla kavga etmiş olan Karabaş kurtları etkisiz hale getirmiştir. Ancak kendisi hareket dahi edemeyecek derecede yaralanmıştır. Küçük Kız Karabaş'ın bu halini görünce perişan olur. Ancak Küçük Kız'ın ilgisi ve sevgisiyle Karabaş kısa sürede iyileşir.

Karabaş'la Küçük Kız'ın Ayrılması Günlerden bir gün Yörükler eşyalarını toplayıp göç ederler. Karabaş Küçük Kız'ı takip eder. Ramazan Karabaş'ı geri döndürmek ister. Ancak Karabaş onu dinlemez ve Küçük Kız'ı takip eder. Bir kamyonu gelindiğinde Küçük Kız'ın ağladığı görülür. Karabaş'ın da gelmesini ister. Ancak babasını onu şehre götüremeyeceklerini ve ona orada bakamayacaklarını söyler. Bunun üzerine Küçük Kız Karabaş'la vedalaşır. Karabaş kamyonu mümkün olduğunca takip eder. Ancak bir süre sonra takibi bırakır. Kızın kendisine veda ettiğini anlar. Karabaş geceyi derin bir üzüntüyle geçirir.

Temalar

Dostluk *Sevginin Bedeli* adlı öykünün başkarakteri olan Karabaş, yaylada çobanlık eden Ramazan'ın çoban köpeğidir. Ramazan tarafından ailenin ve sürünün güvenliğini sağlayacak şekilde yetiştirilmiştir. Bundan dolayı insanla temas etmesine izin verilmemiş ve hiç sevgi görmemiştir. Ancak bir gün Karabaş Yörük kızla tanışır. Küçük Kız Karabaş'ı karşılıksız sever ve onu besler. Zaman içinde ikili dost olur. Sürekli birlikte vakit geçirirler ve birbirlerine duydukları yoğun sevgiyi sürekli gösterirler. Kısa zaman içinde Karabaş ile Küçük Kız samimi dost olur. Küçük Kız'ın gösterdiği sevgi Karabaş'ın kalbini yumuşatır ve Karabaş tadını bilmediği sevginin tadına varır.

Sevgi Öykünün başlığından da anlaşılacağı üzere, *Sevginin Bedeli* adlı öykünün ana temalarından biri sevgidir. Doğduğu günden itibaren belirli bir amaç doğrultusunda eğitilmiş ve bütün hayatı bu amaca göre çevrelenmiş olan Karabaş Küçük Kız tarafından büyük ilgi görür. Küçük Kız Karabaş'ı karşılıksız sever ve yiyeceğini onunla paylaşır. Karabaş Küçük Kız'a alışır ve aynı sevgiyi ona gösterir. Birlikte oyun oynarlar, Karabaş kendini Küçük Kız'a sevdirebilir. Birbirlerine derin bir sevgiyle bağlanırlar. Ancak bu ilişki bir noktada zorunlu olarak biter. Karabaş ve Küçük Kız ayrılmak zorunda kaldıkları için perişan olurlar. Karabaş ilk defa sevdiği birinden ayrılmanın verdiği hüznü yaşar.

BEŞİNCİ

Kişiler

<i>Celâl</i>	Anlatının başkarakteri Adanalıdır. Portakal satar.
<i>Beşinci</i>	Trendeki yolculardan biridir. Kürt'tür. Yankesici olduğu sanılır.
<i>Anlatıcı</i>	Anlatının dış-öyküsel anlatıcısıdır.

Detaylı Olay Örgüsü

Tren Yolculuğu Fevzipaşa'dan trene binilmiştir. Üçü de delikanlılık çağındadır. Aralarında bir kız çocuğuna benzeyen o olsa da en yiğit davranan odur. Adanalıdır. Diğer iki kişi de Adanalıdır ve hafif çakırkeyiftirler. Pencerenin kenarına yaslanmış diğerlerine bir şeyler anlatmaktadır.

Beşinci Kişi Hakkında Portakalları sattıktan sonra ötekiler gelmeden önce içmeye başlamış. Tren hareket etmeden bir saat önce kebabçıya gelmiştir. Peşine takılan Doğulu bir Kürt'ün ne iş yaptığı merak edilir. Fevzipaşa'daki bir otelde kaldığı ve şiirler yazdığı söylenir. İçkiye düşkündür.

Beşinciyle Celal'in Tanışması ve Celal'in Onun Yankesici Olduğunu Sanması Adanalıyla Kürt birlikte içki içtikten sonra yola koyulmuşlardır. Adanalı onun çok fazla sokulmasından rahatsız olur. Adanalı onun yankesici olduğunu düşünür ve öfkelenir. Trenin kalkmasına henüz bir saat vardır. Meyhaneye girerken Kürt Adanalının yanından ayrılmıştır. Cüzdanının çalındığını düşünen Adanalı elini cebine attığında cüzdanı orada bulur ve rahatlar.

Celal ve Arkadaşlarının Trende Karşılaştıkları Beşinciyle Kavga Etmesi

Adanalı Celal'in

anlattığı hikâye burada biter. İçkisinden diğerlerine de ikram eder. Yanlarında beşinci bir kişi daha olduğunu fark ederler. Beşinci içki ikramını kabul eder. Onun Celal'in bahsettiği Kürt olduğu anlaşılır. Adama içki ikram etmekten vazgeçilir. Bunun üzerine beşinci adam ilk istasyonda içki alır. Diğerlerine de ikram etmek ister. Ancak diğerleri onun varlığından rahatsız olur ve onun başka bir yere gitmesini söylerler. Diğerleri beşincinin üzerine yürür. Beşinci onlarla kavgaya tutuşur ve onları alt eder.

Beşincinin Celal'e Dost Elini Uzatması

Ancak beşinci kavganın ardından onlara öfkelenmez

ve onlara kin tutmaz. Onlara dost elini uzatır ve içkisinden ikram eder. Yol boyunca hiç konuşmazlar. Beşinci ineceği istasyonda trenden iner. Anlatıcı onun ne kadar yalnız olduğunu fark eder. Onun bir dost aradığını düşünür.

Temalar

Nezaket *Beşinci* adlı öyküde olayları dışarıdan izlemekle yetinen bir anlatıcı Celâl'le beşincinin başından geçen olayı anlatır. Fevzipaşa tren istasyonunda tanıştığı beşinci hakkında kötü izlenimlere sahip olan Celâl ona kötü davranır. En sonunda trende karşılaştığı beşinciye arkadaşlarıyla birlikte kötü davranır ve ona saldırır. Ancak beşinci onları etkisiz hale getirdikten sonra öfkelenmez ve onlara kin tutmaz. Beşinci onlara aldığı içkiden ikram eder. Celal'in yarasına pansuman yapar. Hakkında kötü düşünen ve üzerine saldıran kişilere karşı dost elini uzatır ve nezaket gösterir.

Yalnızlık *Beşinci* adlı öykünün sonunda bir yankesici olduğu sanılan beşincinin aslında ne kadar dost canlısı, cömert ve insancıl biri olduğu anlaşılır. Ancak insanların önyargısı nedeniyle tren yolculuğu sırasında yalnız kalmıştır. İnsanlar iletişim kurmak ve dost olmak istese de uzattığı dost eli geri çevrilir. Anlatının sonunda anlatıcı tarafından bir dost aradığı ve yalnızlık içinde olduğu söylenir. Önyargılar nedeniyle beşinci yolculuk sırasında yalnızlığa mahkûm olmuştur.

VAR OLMAK VEYA OLMAMAK

Kişiler

Teyze Anlatının başkarakteri otuz dört yaşındadır. Daha önce kimseyle birlikte olmamıştır. Öğretmendir.
Kız Teyzeyle aynı masayı paylaşan genç ve güzel bir kızdır.
Garson Gemideki hizmetlilerden biridir.

Detaylı Olay Örgüsü

Masadaki Yaşlı ve Genç Kız On dokuz yirmi yaşlarındaki kumral kız, süt beyaz teni, fındık rengi gözleri ve kırmızı yanaklarıyla dikkat çekmektedir. Garson çağırılır. Ona saatin kaç olduğu sorulur ve bir de konyak istenir. Saat yarıma gelmektedir. Yarıma beş vardır. Masadaki teyze takvim, zaman ve hayat üzerine düşünmeye başlar.

Teyzenin Yalnızlığını ve Yaşlanmış Olduğunu Düşünmesi Yolcular salonda sigara içmeyi ve terle parfüm kokularını bir kenara bırakıp kamaralarına çekilmişlerdir. Arkada yalnız bir adam uyumaktadır. Konyak gelir. Onun neden konyak söylediği merak edilir. Otuz dört yaşına gelmiş olan teyze artık kendini çok çirkin bulmaktadır. Evde kalmış bir kızdır artık o. Öğretmen olduğundan evinden de uzaktır. Okuluna dönmektedir. Gözleriyle eli içki bardağına kitlenir. Elleri artık yaşlı kız elleri gibidir.

Teyzenin Temizliğe Olan Takıntısı Teyze ellerinin neden bu kadar çirkinleşmiş olduğunu sorgular. Temizlikten ya da kolonya, sabun gibi şeylerden olduğunu düşünür. Teyze insanları pis bulur ve onların temizlikten ürktüklerini sanır. Anlatıcıysa onun temizliğe olan merakını beyazlaşmak istemesinde gizli olduğunu düşünür. Zira küçüklüğünde tanrıyı dahi beyaz hayal etmiştir.

Yalnızlığın ve Yaşlılığın Teyzeyi İntihara Sürüklemesi Bunaltı ayağa kalkan teyze güverteye çıkmak ister. Ancak dertlerinden orada kurtulamayacağını bilir. Yaşlılığını, yalnızlığını ve çirkinliğini sorgulamaya başlayan teyze iki yıl önce intiharın eşiğine gelmiştir. Geride bırakacağı mektupları bile yazmıştır. Tanıştığı bir adam onu intiharın eşiğinden döndürmüştür. Ancak adam bir süre sonra onun hayatından çıkıp gitmiştir. Gördüğü her genç ve güzel kız ona kendi gençliğini düşündürür. Öğretmen

olmuş ve yaşlanmış olan teyzeyi artık hiç kimse güzel bulmamaktadır. Evlenen her genç yakını ona ne kadar yaşlandığını hatırlatır. Yalnızlığı ve umutsuzluğu nedeniyle yaşamdan tamamen kopmuş olan kadın karakter, geride kendisinden hiçbir şey kalmasını istemediğinden denize atlayarak intihar etmeye karar verir.

Temalar

Yaşlanma *Var Olmak veya Olmamak* adlı öyküde otuz dört yaşına gelmiş olmasına rağmen daha önce hiç kimseyle birlikte olmamış bir kadın öğretmenin yaşadığı psikolojik buhran anlatılmaktadır. Mevcut ataerkil toplumda kadın ancak güzelliği ve gençliğiyle var olabilmektedir. Meziyetleri ve yaptığı işler genellikle göz ardı edilir. Yaşlandığını, yaşlanmayla birlikte çirkinleştiğini gören kadın karakter bunalıma düşer. Kendini genç ve güzel kızlarla karşılaştırır. Gelecekte onları nelerin beklediğini ve erkeklerin onlara ne gözle baktığını düşünür.

İstirap *Var Olmak veya Olmamak* adlı öykünün başkarakteri olan otuz dört yaşında kadın öğretmen yaşlılığı ve yalnızlığı nedeniyle derin bir bunalım yaşamaktadır. Bir erkek tarafından sevilmemek ve ilgi görmemek ona büyük bir üzüntü verir. Düzenli ve disiplinli bir öğretmen olmasına rağmen meziyetleri ilgi görmez. Erkeklerin kadınların gençliklerine ve güzelliklerine ilgi duyduklarını düşünür. Yaşadığı derin yalnızlık ve umutsuzluk nedeniyle kadın öğretmen intiharın eşiğine gelmiştir. Bir gece, yolculuk yapmakta olduğu geminin güvertesine çıkar ve yıldızları izlerken kendini denize atarak intihar etmeye karar verir. Bu şekilde acılarına son vermek ister. Aynı zamanda geriye kendisinden hiçbir şeyin de kalmasını istemez.

HEYYİ HEY

Kişiler

<i>Adam</i>	Anlatının başkarakteri işsiz kalmış bir işçidir.
<i>Kadın</i>	Anlatının başkarakterinin sarışın eşidir.
<i>Tekir</i>	Evin kedisidir.
<i>Çocuk</i>	Çiftin oğludur.

Detaylı Olay Örgüsü

Adamın Dertli Bir Halde İç Çekmesi Masanın altına sürülmüş sandalyede uyuklamakta olan tekir kedi mutfaktan gelen “cazzz” sesi üzerine gözleri aralanır. Adam ise uzandığı divandan tekiri izlemektedir. Kapağı açılan tencereden yayılan haşlanmış et kokusuysa tekinin gözlerinin daha da açılmasına neden olur. Kitaplığın üstündeki saatin tik takları ölümün yaklaştığını hatırlatır. Adamın oğlu salondaki kanepede matematik kitabını karıştırıyor. Bu sırada adam Mevlana’nın ünleyişi olan “Heyyi hey! İle doludur.

Adamın İşsiz Kalması Bu şekilde inlememek için adam kendini çok zor tutuyordu. Avurtlarını dişliyordu. Daha önce de bir kere işsiz kalmıştı. Dünmüş gibi hatırlar bunu. Ringde dövüştüğü ve bir arkadaşının onu avutmak için meyhaneye götürdüğü günü hatırlar. Eve dönerken ceplerini karıştırdığında hiç parası olmadığını fark eder. Ancak onu asıl üzen şey çiçekçi dükkanının vitrininde gördüğü çiçekler olur. Sevdığı kadına çiçek alamamak onu derinden üzer. Vitrini kırıp çiçek almak ister. Bunu yaptığında oradan hızla kaçır. Ancak ellerinde bir tek gül bile olmadığını fark eder.

İşsizlikten Dolayı Yaşanan Mahcubiyet Evde içlendiği sıralarda işten nasıl çıkarıldığını hatırlar. Patronun buna hakkı olduğunu düşünse de kendisinin de bazı hakları olduğunu bilir. İşyerine dava açması söylenmişse de o bunu yapmamıştır. Zira duruşmanın üç ay süreceğini, karşı taraf duruşmaya gelmeyeceği için mahkemenin üç ay sonraya sarkacağını ve şahitler göstererek işten çıkarmanın haklı olduğunu göstereceklerini düşünür. İşsizlik adamı mahcup eder. Eşine, çocuğuna ve borçlu olduğu esnafa karşı mahcupdur.

Adamın Eskide Kalan Cesur Gençlik Yıllarını Özlemesi Yıllar önce bir genç çok küçük bir bebeği ve gencecik sarışın bir eşi varken işten çıkarılmıştır. Patron işçiye sendikayı bırakması karşılığında işe geri dönebileceğini söylemiştir. Genç sendikanın karın doyurmadığını ve hastaya ne ilaç ne doktor sağladığını bildiğinden teklifi kabul etmek istemiştir. O genç başkarakterin ta kendisidir. Gençliğinde de aynı bugünkü gibi işsiz kalmıştır. Ancak eşi daima onun yanında olmuştur. Adam

gençlik yıllarına özlem duyar. O günkü gibi cesur olmayı arzular. Hala genç olsaydı çiçekçi dükkanının vitrinini kırmak bir yana, evinde tenceresi kaynayan sıcak aile ortamının olduğu her evin kapısını kıracağını söyler.

Temalar

Utanç *Heyyi Hey* adlı öyküde işlenen ana temalardan biri başkarakterin işsizlikten dolayı yaşadığı utanç üzerine kuruludur. Mevlana'dan esinlenen yazar öykünün adını *Heyyi Hey* koymuştur. Anlatının başkarakteri işsiz olduğundan ailesine ve borçlu olduğu esnafa karşı mahcubiyet duyar. Bundan dolayı evde oturup derin düşüncelere dalmışken sürekli olarak bu şekilde iç çeker. Görevini yerine getirememiş olma ve ailesini yüzüstü bırakmış olma düşüncesi başkarakteri kahreder. Yaşadığı utanç onun derin bir bunalım yaşamasına ve içten içe öfkelenmesine neden olur. Aciz duruma düşmek kendini içten içe yiyip bitirmesine neden olur.

Yaşlanma *Heyyi Hey* adlı öykünün başkarakteri yaşının ilerlemesiyle birlikte güçten düşmüş ve buna bağlı olarak zaman zaman içinde eski cesaretini de kaybetmiştir. Geçmişte de işsiz kalmış olan başkarakter patronun isteğine boyun eğmemiştir. İşini kaybetme korkusuyla mensubu olduğu sendikayı bırakmamış ve direnç göstermiştir. Ancak işini yeniden kaybetmiş olan başkarakter gençliğinde gösterdiği cesaretin aynısı gösterememiştir. Güçten düşmesiyle birlikte bezginleşmiş ve sorumlulukları da artmıştır. Başkarakter gençlik yıllarına özlem duyar. Eskiden olduğu gibi cesur ve güçlü biri olmak ister.

“GÜN AKŞAMLIDIR”

Kişiler

Süleyman Anlatının başkarakteri hocadır.
Başöğretmen Doğanbeyli’de görev yapmaya başlayan bir öğretmendir.
Nesrin Süleyman’ın sevdiği kadındır.

Detaylı Olay Örgüsü

Bir Leitmotiv Olarak Evliya Çelebi’nin Sözü Bir eylül ikindisinde hoca Evliya Çelebi’nin “Gün Akşamlıdır” sözünü söyleyerek elindeki kitabı masaya bırakır. Okul bin iki yüz metre yüksekliktedir. Yükseklik iyiliğe, sükuna ve dostluğa bakmaktadır. Hoca okulun doğuya bakan odasındadır ve burayı çok sevmektedir.

Hocanın Yaşlanması ve Acizliği Hoca, “yenildik”, der. Örgü ören Nesrin ise hocanın ne dediğini anlamamıştır. Pencerenin önünde uzanan uçsuz bucaksız tarlaları izleyen hoca, “Ne güzel!”, der. Hoca her fırsat bulduğunda Nesrin’e bunu söylemiştir. Ancak zaman geçmiştir. Artık Hoca, Nesrin’e bunu söylemenin bir anlamı olmadığını düşünür. Zira onu kızdırmaktan da korkar. Otuz yedi yaşın üzümlüğünü silkip atmak için delicesine bir hirs duyar hoca.

Hocanın Gençliğini Özlemesi Tatil günlerinin öğle sonralarında Nesrin Hoca olduğu için aydınlık yüzüyle oraya gelmeye devam etmektedir. Hoca geçen yılların hesap defterlerini didiklemek istemez. İskemlesine dönüp Evliya Çelebi’nin kitabını eline alır. Sayfalarda gezinirken bazen öfkelenir bazen de kahkahalara boğulur. Gençliğini düşünerek iç çeker. İstemsizce aczin küçültücü avutuşuna kapılır.

Hocayla Başöğretmenin Çatışması Altı yıl sonra hoca yerine bir başöğretmen gelmiştir. Yeni başöğretmen Doğanbeyli’ye yenilik getirecek ve geri olan her şeye karşı mücadele edecektir. Ancak hoca öğretmenin halkı tanımadığını ve bunların halka iyilik etmekten ziyade kötülük ettiklerini düşünür. Başöğretmen hocanın Evliya Çelebi ve Cevdet Paşa Tarihi okumasını gülünç bulur. Zira ona göre din ve tarih halkı uyuşturan başlıca şeylerdir. Ancak hoca başöğretmenle tartışmaya girmemeye çalışır. Zira ona göre başöğretmen kurtarmaya geldiği düşmanlardan birine dönüşmüştür. Hoca, Nesrin ve Evliya Çelebi’yle birlikte kendi kabuğuna çekilir. Hayatta ölüm olduğunu ancak ölümün ötesinin herkes için aynı olmadığını söyler.

Temalar

Kuşak Çatışması “Gün Akşamlıdır” adlı öyküde Doğanbeyli’de hocalık yapan Süleyman’la, köye başöğretmen olarak atanan öğretmen arasında yaşanan tartışma üzerinden kuşak çatışmasına değinilir. Hoca eskiyi temsil ederken başöğretmen yeniye temsil etmektedir. Hoca Evliya Çelebi ve Cevdet Paşa Tarihi okumaktadır. Başöğretmen ise bu eserleri çağ dışı bulur. Başöğretmene göre din ve tarih halkı uyuşturan başlıca afyonlardır. Hoca başöğretmenin halkı hiç tanımadığını ve anlamadığını düşünür. Ona göre başöğretmen halka yabancıdır. Başöğretmene göre de hoca geçmişten kalan bir kalıntıdan ibarettir.

Yaşlanma “Gün Akşamlıdır” adlı öykünün başkarakteri olan Süleyman yaş almıştır. Zamanın nasıl hızla geçtiğini anlamakta zorlanır ve eski gençlik günlerine özlem duyar. Yaşlanmayla birlikte güçten düşmeye başlamış olan Süleyman bezginleşir. Bununla birlikte acizliğinden kaynaklı olarak zaman zaman kendini mahcup hisseder. Hoca eski devirlerin insanıdır ve bu devrin bazı özelliklerine ister istemez özlem duyar. Bilhassa da gençliğini geri kazanmak ister.

HELVACI GÜZELİ

Kişiler

<i>Ebu el Hasan bin Abdullah bin Nizami</i>	Anlatının başkarakteri bir helvacıdır.
<i>Raziye</i>	Hasan’ın eşidir.
<i>Baba</i>	Hasan’ın babasıdır.
<i>Anne</i>	Hasan’ın annesidir.

Detaylı Olay Örgüsü

Helvacı Hasan’ın Aşırı Rağbet Görmesi Hicretin beşinci asrında Bağdatlılar mirlerini tartışılmaz bir yaratık haline getirmiş ve toplumsal meselelerin yükünden azat olarak meşhur helvacılar yetiştirmeye başlamışlardır. Dönenim en çok tanınan helvacısı Ebu el Hasan bin Abdullah bin Nizami’dir. Onun kapısının önünde soylular ve güzeller sıra olmaktadır. Ancak onu çekemeyenler de oldukça fazladır. Bilhassa meslektaşları kıskanmaktadır. Onun bu kadar rağbet görmesinin nedenin yakışıklılığı olduğu düşünülse de o müşterilerine hiç görünmez.

Helvacı Hasan’ın Üzüntüsü ve Gamı Onun dalgın halini gören baba oğlu için endişelenir. Oğlunun eşine endişesini dile getirir. Hasan’ın babasının işini beğenmediği düşünülür. Zira böyle düşünmek için bazı ipuçları vardır. Günlerden bir gün Hasan hayata gözlerini yumar. Cenazesine helva sevenlerin yanı sıra helvacılar da gelir. Anne oğlunun üzüntüsünün farkında olan tek kişidir. Bir gün yemek sırasında anne oğluna derdinin ne olduğunu sormuştur. Anne onun evlenmemiş olmasından ve işini sevmediğinden dert yanar. Ancak Hasan annesinin bu söylemlerini kabul etmez.

Helvacıların Helvalarına Hile Katmaları Geceleri Bağdat semasında asılı olan yıldızları izleyen Hasan sevdiğini beklemektedir. Ancak o hayalperest değildir. Aksine hayal kurmaktan haz etmez. Onun asıl derdi işinden memnun olmaması değil, kimsenin işini düzgün yapmamasıdır. Babasının dahi şeker ve tartısı hilelidir. O bilinen beş helva çeşidine bir yenisi katmak istemektedir. Hasan terkihi bulmuş ve bulduğu terkipten yalnızca babasının ak sakallı bir dostuna bahsetmiştir.

Dürüstlüğün Cezası ve Düzenbazlığın Cezası Yeni bir terkip peşinde olan Hasan’a diğer helvacılar ziyaret ederler. Hasan’a helvada hile yapmadığını bildiklerini söylerler. Helvacılar helva yapımında hile yapmaktan vazgeçmek istemezler. Bundan dolayı Hasan’a da aynısını yapmasını söylerler. Ancak Hasan helvada hile yapmayacağını ve yeni bir terkip yaptığını söyler. Bunun üzerine Hasan’a düşman kesilen helvacılar müşterilere onun helvasını kötülerler. Onun helvasının güzel olmasının sebebinin helvaya hile karıştırmaktan olduğunu söylerler. Aynı zamanda Hasan eşi tarafından aldatıldığını da öğrenir. Bunun üzerine Hasan Bağdat’ı terk eder. Gittiği yerde başarılı olur. Bağdatlılar ise adeta cehennemi yaşar. Diğer vilayetlerde helvanın çeşidi çoğalmıştır. Bağdat ise beş çeşitte kalmıştır. Hile, düzenbazlık ve ihanetle yoğurulan Bağdat kendi cehennemini yaşar.

Temalar

Açgözlülük *Helvacı Güzeli* adlı öykünün başkarakteri olan Hasan, Bağdat’ta helvacılık yapan diğer rakiplerinin yaptıkları helvalara daha fazla kar elde etmek için hile karıştırdıklarını bilmektedir. Ancak Hasan mevcut yozlaşmış düzenin dışına çıkarak helvaya gerçek şeker katar ve her şey olması

gerektiği gibi yapılır. Ancak Hasan'ın helvaya hile karıştırmadığını öğrenen diğer helvacılar ona karşı cephe alır. Hasan'ın helvalarından memnun olan müşterilere Hasan'ın helvasını kötülerler. Hasan'ın helvaya hile kattığı dedikodusunu yayarlar. Ağgözlülük zaman içinde Bağdat'ın bir cehenneme dönmesine ve çağın gerisinde kalmasında neden olur.

İç Gözlem Helvacı Güzeli adlı öyküde, diğer helvacıların aksine helvalarını onlara hile katmadan yapan ve yeni bir helva çeşidi geliştirmeye çalışan Hasan'ın kendini ve içinde yaşadığı toplumu sorgulaması anlatılır. Hasan, hileli helva yapan yozlaşmış helvacılara karşı mücadele verir. Ancak Bağdat'taki yozlaşmış düzen onun derin bir bunalım yaşamasına, derin düşüncelere dalmasına neden olur. Zira babası dahi helvaya hile karıştırmaktadır. İçinde yaşadığı toplumun bozuklukları ve sorunları üzerine düşünen Hasan bir çıkış yolu arar.

Kişi İncelemesi

Ebu el Hasan bin Abdullah bin Nizami (Yumuşak Başlı/Deneyime Açık/Sorumlu/Duygusal Dengesiz)

Bir helvacının oğlu olan Hasan babasının mesleğini devam ettirir. Ancak kendi babası gibi diğer tüm helvacıların yaptıkları helvalara daha fazla kar etmek için hile karışırtmalarından oldukça rahatsızdır. Bundan dolayı yaptığı helvaları hiçbir hile karıştırmadan olması gerektiği gibi yapar. Bu da onun helvalarının çok sevilmesine ve müşterilerinin artmasına neden olur. Her kesimden insan onun helvasını yemektedir. Bunun haricinde Hasan yeni bir helva tarifi üzerinde de çalışmaktadır. Mevcut beş helva türüne ek olarak yeni bir tür geliştirmek ister. Bütün helvacılar Hasan'a karşı cephe alır. Eşi dahi onu aldatır. Bunun üzerine şehri terk etmesi gerekir. Ancak gittiği yerde işini yapmaya devam eder ve yeni terkipler geliştirir.

Dürüst Bağdat'taki diğer helvacıların aksine Hasan, daha fazla kar etmek için yaptığı helvalara hile karıştırmayı reddeder. Helvayı olması gerektiği gibi yapmaya özen gösterir. Şekere ya da una asla hile karıştırmaz. Müşterilerine ve tüm Bağdatlılara karşı dürüst davranır.

Planlı Helvacı Hasan'ın en büyük hayallerinden biri mevcut olan beş helva türüne bir yenisini daha eklemektir. Sürekli olarak bunun üzerine kafa yorar ve yeni terkipler dener. Var olan terkiplerle yetinmez. Yaptığı işe yenilik katmak, kendi izini bırakmak ister. Bundan dolayı düzenli olarak çalışır.

Yaratıcı Yaptığı işe yenilik getirmek isteyen Hasan, yeni bir helva türü üzerine sürekli düşünür. En sonunda yeni helva türünü nasıl yapacağını bulur ve amacında başarılı olur.

Bunalımlı Kendi babası dahil Bağdat'taki diğer helvacıların helvaya hile karıştırıyor olması, çevresindeki yozlaşma Hasan'ın derin bir bunalım yaşamasına neden olur. Etrafını çevreleyen dünyanın ve insanlığın kötülüğü dalgınlaşmasına ve insanlardan uzaklaşmasına neden olur.

Özverili Hasan yalnızca kendini düşünmez. Diğer meslektaşları gibi daha fazla kar elde etmek için yaptığı helvalara hile katmaz. İşini layığıyla yaparak başkalarına faydalı olmak ister.

EŞEKARISI

Kişiler

<i>Süleyman</i>	İkizlerden biridir.
<i>Anlatıcı</i>	Yazar-anlatıcıdır.
<i>Kahraman</i>	Çocuklarının kaderini ve babalığı sorgulayan başkarakterdir.

Detaylı Olay Örgüsü

Kahramanın Kadere Olan İnancı Dövüşmeyi başka bir şekilde öğrenmiştir o. Peki ya onu anlamak? Kaderin olduğuna inanır anlatıcı. Doğmadan önce başlayan bir örümcek ağı gibidir kader. Ancak günün modası kaderle alay etmektir. Kaderi anlamak oldukça zordur. Günümüzde insanlık kendini beğenmişler ve kolaycılar çağını yaşamaktadır. Nazik bedenler minicik bir güçlüğe bile dayanmamaktadır. Çoğu insan inkarın kolaylığında çürüyüp gitmektedir.

Kahramanın Kardeşlerini Hatırlaması

Yıllar öncesinde kalan bir bayram gününü unutamamaktadır. Tam altı kardeştirler. Bunlardan ikisi ikizdir. Pırıl pırıl giyinmiş, güzel ve gülbüzdürler. Bir ellerinde balon, diğer ellerinde çikolata vardır. Küçük çikolata yerken ikizler simit kemirmektedirler. Diğerlerinde de ya şeker ya da kurabiye vardır. Vapurdaki yolcular kardeşleri ilgiyle izlemektedirler.

Kardeşlerin Farklı Kişilere Dönüşecek Olması

Baba çocuklarına baktığında onların gelecekte nasıl insanlar olacaklarını düşünür. Altı kardeş aynı sütü emip aynı görgüyü almış, aynı evde büyümüş ve aynı davranışlarla beslenmiş olsalar da her biri farklı yerlere savrulacaklardır. Kardeşler arasında başarılı olanlar olduğu gibi yürek paralayan duruma düşenler de olmuştur.

Kahramanın Babalığa Dair Hisleri ve Düşünceleri

Daha sonra kendisinin de altı çocuğu olmuştur. Bunlardan ikisi ikizdir. Baba onları kadere teslim ettiğini bilmektedir. Elinden gelen yalnızca olup bitecek olanları seyretmektir. Bu düşüncelerden kurtulmak için vapur yolculuğu sırasında etrafını seyreder. Bir bardağın içindeki eşekarısı izler. Anlatıcı erkek eşekarısının yumurtaların üzerine yattığını dişinin onu öldürdüğünü hatırlar. Doğan yavrular bir süre babalarını yiyerek beslenir. Bunu hatırlayan anlatıcı eşekarısını öldürür. Ardından kendi çocuklarını ve sorumluluklarını hatırlar. Ancak kendisinin bir eşekarısı olmadığını, o şekilde ölmenin faydasız olduğunu düşünür.

Temalar

Babalık

Eşekarısı adlı öyküde bir babanın çocuklarına karşı olan sorumluluğu ve onların kaderi üzerine neler düşündüğü anlatılır. Dünyaya altı çocuk getirmiş olan baba onların gelecekte nasıl insanlar olacaklarını ve başlarına neler geleceğini sorgular. Eşekarısı analojisi üzerinden babalığın ne olduğunu sorgular. Ancak başkaraktere göre eşekarısıyla insanın babalık anlayışları farklıdır. Baba eşekarısı, eşi yumurtladıktan sonra eşi tarafından öldürülür. Doğan yavrular bir süre babayı yiyerek beslenir. Ancak insan öyle değildir. Babanın çocuk doğduktan sonra da sorumlulukları vardır.

İç Gözlem

Eşekarısı adlı öyküde altı çocuklu bir baba olan başkarakter hayatı ve babalık görevleri üzerine düşünür. Aynı zamanda insanın ne olduğunu ve hayattaki amacını da sorgular. Başkaraktere göre dünyaya gelen her insan kadere teslim edilmektedir. Zira aynı ailede doğan çocuklar, ikizler olsalar dahi, farklı kişilikler olabiliyor ve farklı hayatlar yaşayabiliyordur. Kader insanın kim olacağı, ne yapacağı ve nasıl bir insan olacağı konusunda oldukça etkili bir faktördür. Anlatı boyunca başkarakter kader, insan, varoluş ve babalık üzerine düşünür.

ÇOCUKLAR VE ELMALAR

Kişiler

Anlatıcı

Müşahit anlatıcı gördüğü olayları ve düşüncelerini okura aktarır.

Pamuk Prenses

Altı yedi yaşlarında olan küçük bir kızdır.

Çocuk

Uçak, kartal ve at taklidi yapan bir çocuktur.

Detaylı Olay Örgüsü

Kuş Cıvıltılarını, Mutluluğu Arayan Anlatıcı

Sokaklar kırmızı, mavi ve yeşil renklerin farklı tonlarıyla dolmuştur. Ancak kuş seslerinin nasıl olduğu bilinmemektedir. Anlatıcıya göre kuş sesleri geçen asırların ormanlarında ve bahçelerinde kalmıştır. Bu sesler artık rüyalarda işitilebilmektedir. Hüzün anlatıcının zihnini bulandırmaktadır. Ne diyeceğini unutmaktadır. Kuş cıvıltılarının ne kadar neşe verdiğini hatırlamaya çalışır. Hayatın canlılığının sonu ne olacak diye merak eder.

Öğrencilerin Okuldan Dağılması

İlkokul her zamanki vakitte dağılmıştır. Anlatıcıya göre dramı, trajediyi ve destanı duyguları körelmiş olan kadınlarda ve erkeklerde aramak beyhude bir çabadır. Henüz küçük yaşlarda yaşanan aldanışlar, kırgınlıklar, ihanetler ve yanlış anlaşılmalara nasıl unutulmuştur?

Anlatıcının Pamuk Prensesle Çocuğu İzlemesi

Nisan güneşinde sırtında domates kırmızısı bir manto vardır. Sarışın saçları dikkati çeker. Pamuk prenses kederli görünmektedir. Yorgun ve yalnızdır. Yedi sekiz yaşlarında olan pamuk prenses bir mucize beklemektedir. Pamuk prensesin

yanında bir kartal ya da uçak taklidi yapan küçük bir çocuk belirir. Çocuk onun etrafında bir çember çizer. Pamuk prenses etrafında dönen çocuğa nasıl tepki vereceğini şaşırmıştır.

Onların Bir Gün Yaşlanacağını Düşünen Anlatıcının Hüzünlenmesi Kırk yedi yaşına basmış olan anlatıcı pencereden onları izlemektedir. Pamuk prenses ve çocuk ona neşe verir. Bahçesindeki elma ağacından, ağacın verdiği tek elmayı koparır. Ancak bunun içinde bir kurt olduğunu görür. Kurdun elmaya ne zaman yavrusu bıraktığını merak eder. Elma kurdun büyümesini sağlamıştır. Pamuk prensesle çocuğu düşünen anlatıcı onların da bir gün kırk yedi yaşına geleceklerini ve zihinlerinin hüznle bulacağını düşünür. İnsan hayatta yalnızca bir kez prenses, uçak, at ve kartal olabilir. Çocukluk bittiğinde bunlar da geride kalacaktır.

Temalar

Yaşlanma *Çocuklar ve Elmalar* adlı öyküde müşahit anlatıcı penceresinden izlediği pamuk prenses ve uçak/kartal adını verdiği iki çocuğu izler. Onların çocukluğuna imrenir. Zira ona göre neşe ve mutluluk çocuklukta gizlidir. Kuş civıltılarını ancak onlar duyabilmektedir. Anlatıcı insanı elmalara benzetir. Elmalar ağaçta oluşur, büyür ve olgunlaşır. Yaşlanmayı da kurtlanmaya benzetir. İçine kurt giren elma zamanla çürür ve ölür. Yaşlılık onun duygularının körelmesine neden olmuştur. Dramın, trajedilerin ve destanların yetişkinler için değil çocuklar için olduğunu düşünür.

Keder Yaşlanmayla birlikte hayattan tat alamamaya başlamış olan anlatıcı derin bir üzüntü yaşamaktadır. Artık kuşların civıltılarını duyamamaktadır. Ona göre kuş civıltıları eskinin ormanlarında ve bahçelerinde kalmıştır. Penceresinden çocukları heyecanla izleyen anlatıcı bir gün onların da yaşlanacaklarını düşünür. Bir gün onların da kırk yedi yaşına geleceklerini ve hüznün zihinlerini bulandıracağını düşünür. Bu düşünce ona üzüntü verir. Zaman içinde yitip giden neşeyle mutluluk anlatıcının en çok aradığı şeydir. Mutluluğun çocuklukta saklı olduğuna inanır.

DOSTLUK

Kişiler

Anlatıcı Kahraman anlatıcı bir gezgindir.

Detaylı Olay Örgüsü

Anlatıcının Kutuptaki Yalnızlığı Kahraman anlatıcı bir süredir hiçbir dostunu görmemiştir. Kendisine, “nasılsın?”, diye soran olmamıştır bu süre zarfında. Kahraman anlatıcı halinin hatırının sorulmasını özlemiştir. Anlatıcı son iki yılını kuzey kutbunda geçirmiştir. Orada penguenlerden başka hiçbir şey görmemiştir. Penguenlerle iletişim kuramayacağından kendini dünyada değilmiş gibi hissetmiştir.

Anlatıcının Dostluğa Hasret Kalması Bu süre zarfında dostları kadar sıcaklığı da özlemiştir. Buz çölu onu soğuktan daha çok üşütmüş ve etkilemiştir. Beş duyusu da kuzey kutbunda adeta donmuştur. Dönüş yolunu uzatmış ve ilk önce ekvatora gitmiştir. Zira sıcaklığa hasret kalmıştır. Batı Afrika’da köpekbalıklarını görmüş ve dostluğu onların bulduğuna kanaat getirmiştir. Kör olmalarına rağmen millerce uzaktaki bir kazayı duyup oraya gidebilmektedirler.

Köpekbalıklarıyla Kılavuz Balıklar Arasındaki Dostluk Gemiyle seyahat ederken anlatıcı köpekbalıklarına rast gelmiştir. Onların önünde de kılavuz balıklar vardır. Aç olmalarına rağmen köpekbalıklarının bu kılavuzları neden yemediklerini merak eder. Kılavuz balıkları köpekbalıklarını kaza yapan bir gemiye götürmüştür. Köpekbalıkları denize düşenleri yiyip karınlarını doyururlar. Ardından kılavuz balıkları da geriye kalanları yerler. İki balık türü arasındaki dostluk ve iş birliği anlatıcıyı hayrete düşürür.

Timsahlarla Zender Kuşları Arasındaki Dostluk Gabon kıyılarındaki Stanley Pool Irmağı’na gitmiş olan anlatıcı timsahların çıkardıkları bir tür sesle İlloba kabilesinin yerlilerini yediğini görür. Siyahilerden birini yemiş olan timsah ağzını sonuna kadar açmıştır. Zender kuşu timsahın ağzına konar ve onun dişlerinin arasında kalanları yer. Kuş ile timsah arasındaki dostluk da oldukça şaşırtıcıdır. Buna benzer bir dostluğa hasret kalmış olan anlatıcı ülkesine geri dönmüştür.

Temalar

Dostluk Öykünün adından da anlaşılacağı üzere ana tema dostluktur. İki yıl kadar kuzey kutbunda yaşamış olan anlatıcı yaşadığı yalnızlık nedeniyle dostlarına ve dostluğa hasret kalmıştır. Eve dönmeye önce Afrika'ya yaptığı bir seyahat sırasında farklı türlerden olan hayvanlar arasındaki dostluğa şahit olmuştur. Köpekbalıklarıyla kılavuz balıkları arasındaki iş birliğine ve dostluğa değinir. Aynı zamanda Gabon kıyılarında, Stanley Pool Irmağı'ndaki timsahlarla zender kuşları arasındaki dostluğa da değinir. İnsanlar arasındaki dostluk ilişkilerinin de benzer olduğunu düşünür.

Yalnızlık İki yıl kadar kuzey kutbunda kalmış olan kahraman anlatıcı derin bir yalnızlık yaşamıştır. Kendisine, "Nasılsın?", diye soracak hiç kimsesi olmadığı gibi, "İyiyim.", diyecek kimsesi de yoktur. Gittiği yerde yalnızca penguenler olduğundan insana, dosta ve dostluğa hasret kalmıştır. Sıcak ve insan sıcaklığını özleyen kahraman anlatıcı geri dönmeye karar verir. Yalnızlık kahraman anlatıcının dostluk ve insan ilişkileri üzerine düşünmesini sağlar. Hayvanlar arasındaki dostlukları ve iş birliklerini gözlemler. Dostlukların da aslında çıkar ilişkilerine dayalı olduğunu dolaylı yoldan anlatır. Dostlarına köpekbalığı/timsah mı yoksa kılavuz balığı/zender kuşu mu olduklarını sorar.

ÇİFTE TABANCALI HAFİYE

Kişiler

<i>Anlatıcı</i>	Anlatının ben-öyküsel anlatıcısıdır.
<i>Kadın</i>	Uzun, zayıf, entari giymiş bir kadındır.
<i>Adam</i>	Anlatıcının cebine tabanca koyan kişidir.

Detaylı Olay Örgüsü

Anlatıcının Okura Seslenişi Anlatıcı şimdiye kadar çokça fazla, "ben", demiş olsa da hiçbir hikayesinde kendinden bahsetmemiştir. Öykülerindeki duyguların kâşifi, sezislerin pirini benini arar. Anlattığı bütün öykülerde bahsi geçen asıl kişi halasının oğludur. Ancak bugün anlatacağı öyküde yalnızca o vardır. Öykü bütünüyle anlatıcıya aittir. Kendisiyle ilgili olan bu öykü gerçeğe dayanmaktadır. Okura gördüğü bir rüyayı anlatacaktır.

Anlatıcının Salonda Kadını Görmesi İyi aydınlatılmış renkli ışıkları olan bir salondadır anlatıcı. Salonda insanlar da vardır. Gölgelemlerin hareketlerinden başkalarının da olduğunu anlar. Anlatıcı korku, güven, tiksinti, hoşlanma, saygı, elem ve aşk gibi farklı duyguları aynı anda yaşamaktadır. Duyguların arasında aşk da vardır. Ancak onun elbisesini seçmekte zorlanır. Kadının entarisi koyu yeşil renkte ya da açık bir renktedir. Uzun ve zayıftır.

Anlatıcının Cebine Silah Koyulması ve Kadınlı Birlikte Gitmesi Etraftaki renk cümbüşünü izlerken anlatıcının yanına bir adam gelir. Onun cebine bir tabanca koyar. Ona dikkatli olması gerektiğini söyler. Farklı duygularla dolu olan adam kadını seyretmeye devam eder. On altı yaşındayken kötü bir kadınlı yıkık bir kilisenin mahzeninde birlikte olduğunu hatırlar. Ardından kadın onun yanına gelir. Ona bir şeyler söyledikten sonra onu oradan götürür.

Kadın'ın Anlatıcının Cebine Silah Koyması ve Anlatıcının Ölümle Karşılaşması İkili sarmaşıklarla dolu bir ahıra gelir. Anlatıcı heyecan, aşk ve korkuya doludur. Anlatıcı bir eşinin ve çocuğunun olduğunu hatırlar. Eşini çok sevmektedir. Çocuğunu ise hem eşi hem de kendi kadar sevmektedir. Girdikleri yerde anlatıcı beyaz bir çarşaf görür. Kadın onun cebine bir tabanca daha koyar. Anlatıcı tabancaları kontrol ettiğinde işlerinin boş olduğunu fark eder. Beyaz örtüyü kaldırdığında altında bir iskelet olduğunu görür. Kadın Azrail'e dönüşmüştür. Anlatıcı uyanmış ancak günlerdir kafası bulanık bir halde dolaşmaktadır. Aşkı ve tabancayı unutması gerekmektedir.

Temalar

Aşk *Çifte Tabancalı Hafıye* adlı öyküde anlatıcı bir rüya görmektedir. Bundan dolayı olaylar, durumlar ve mekanlar birbirine karışmış gibi görünür. Renkli ışıklarla aydınlatılan bir salonda gördüğü kadına âşık olan anlatıcı sürekli olarak onu düşünür. Yüzleri seçmek oldukça zor olduğundan anlatıcı kadını görmeye çalışır. Kadına ilgi gösterir ve onunla birlikte olmak ister. Bir yandan geçmişte ilk kez cinsel ilişki yaşadığı kadını hatırlar. Ardından bir eşi ve çocuğu olduğunu da

düşünür. Ancak anlatıcı kadının götürdüğü yere gider, onu izler. En sonunda kadının ölüm/Azrail olduğu anlaşılır.

Rüya Öykünün en başında anlatıcı okura seslenerek kendisinden ve gerçekten başına gelmiş bir olaydan bahsedeceğini açıkça ilan eder. Anlatıcı anlatı boyunca rüyasından bahsetmektedir. Rüyadaki olaylar, kişiler, duygular, mekanlar ve renkler oldukça belirsizdir. Anlatıcı kişilerin yüzlerini görmekte zorlanır ve olaylarla mekanlar arasındaki geçişlerde absürtlükler vardır. Gerçekdışı durum her unsurla kendini hissettirir.

Korku Anlatıda anlatıcının hissettiği ve okura yansıttığı en baskın duygulardan biri korkudur. Görüntüler oldukça belirsizdir. Mekanlar ve kişiler birbirlerine girmektedir. Belirsizlik duygusu ve kendini ait hissetmediği yerde bulunma anlatıcıyı endişelendirir. Anlatıcı rüyasında gördüğü kişileri tanımaz. Salondaki görüntü oldukça karanlık ve belirsizdir. Ardından sarmaşıklarla dolu bir ahıra gelinir. Beyaz bir çarşafın ardından iskelet çıkar. Bu iskeletin Azrail olduğu anlaşılır. Anlatıcının peşinde gittiği kadın onu tuzağa düşürmüştür.

UZAKLARDAN

Kişiler

<i>Anlatıcı</i>	Ben-öyküsel anlatıcıdır.
<i>Adam</i>	Kirpiğine kar tanesi yapışan evli bir adamdır.
<i>Kadın</i>	Adamın eşidir.

Detaylı Olay Örgüsü

Dış Dünyada Yaşananların İçeride Unutulması Bazen çok uzaklardan eve döndüğünde yapılan büyük yolculuklar unutulur. Belli belirsiz duygular bırakır. Bazen üzüntü bazen de neşe verir. Nedeni sorulduğunda herhangi bir cevap verilemez. Çünkü nedeni çoktan unutulmuştur. Eşiği aşmak, evin belirli odalarına girmek yeniden eski kimliğinize kavuşmak ve yolculuğu unutmak için yeterlidir.

Anıların Eriyen Kar Tanesine Benzetilmesi Bu durum karın cama çarpıp eriyip suya dönüşmesine benzetilir. Hatıralar, oradaki siz bir kar tanesi gibi erimiş gitmiş ve tamamen değişmiştir. Sizi karşılayanlar en çok bunu fark eder. Size seyahatiniz hakkında soru sorulduğunda anlatamazsınız.

Bodrum'da Yaşayan Bir Adamın Kirpiğine Yapışan Kar Tanesi Anlatıcı Bodrum'da bir adamla tanışmıştır. Kendi halinde biridir. Pısrık, silik, mıymıntı biri değildir. Sevmeyi ve sorumluluklarını iyi bilir. Mutlu olmak ve mutlu etmek için yaratılmıştır. Kendisi mutlu olduğu gibi önceleri karısı da öyledir. Adam eve kirpiğinde erimiş kar tanesiyle gelir. Eşi ona kirpiğinde ne olduğunu sorduğunda adam cevap veremez. Zira kar tanesi eriyip su olduğundan onun ne olduğunu hatırlamaz. Ancak bir gün kirpiğinde bir buz tanesiyle gelen adam bu sefer ne olduğunu hatırlar. Ancak ne olduğunu ya yine anlatamıyor ya da anlatmak istemiyordu. Ancak kadın eşine güvenir. Üstelemez.

Adamın Eşinden Ayrılması Ancak kirpikteki buz bir türlü erimemektedir. Yattıkları zaman dahi öylece durur. O gece ikisi de uyuyamaz. En sonunda adam anlatması gerektiğini bilir. Ancak olup bitenleri kendisi bile doğru düzgün anlamamış olduğundan anlatamaz. Sabah buz tanesi eriyip gitmiş olsa da artık eşile arasında buzdan duvarlar vardır. İlerleyen zamanlarda ayrılırlar.

Anıların Eriyen Kar Tanesine Benzetilmesi Anlatıcıya başkaları hep bu adamı hatırlatır. Onun uzaktan eve dönüşleri de o şekildedir. Yaşanan küçük anlar insanların dudaklarındaki ve ellerindeki eriyen birer kar tanesi gibidir. Bütün yaşananlar evin eşini geçer geçmez unutulur gider.

Temalar

Hatıra *Uzaklardan* adlı öyküde zamanın geçiciliği ve yaşanan anıların çok kısa süre içinde bellekte silinip gitmesi anlatılır. Anlatıcı insanın dışarıda, özellikle seyahatte, yaşadığı her olayı bir kar tanesine benzetir. Dışarıda insanın diline, eline ya da kirpiğine bir kar tanesi konar. Ancak eve gelindiğinde bu kar tanesi eriyip gider. Eve gelindiğinde anlatacak bir şey bulmak oldukça zor olur. Zamanın ve olayların geçiciliği karşısında anlatıcı oldukça şaşkındır.

Geçicilik Öykünün en baskın temalarından biri, anıların kalıcı olmaması ve zamanla uçup gitmesidir. İnsan hayatındaki büyük deneyimler bile bir süre sonra sadece "belli belirsiz bir duygu" olarak kalır. Anıların cama çarpıp eriyen bir kar tanesine benzetilmesi bu temanın merkezindedir. Kar tanesi ne kadar eşsiz ve güzel olsa da sıcaklıkla temas ettiği an suya dönüşür ve yok olur. İnsanların yaşadığı küçük, büyümlü anlar da ellerinde ve dudaklarında tıpkı bir kar tanesi gibi eriyip gider; geriye sadece nedeni bilinmeyen bir neşe veya hüznün tortusu kalır.

OTEL FARESİ

Kişiler

<i>Delikanlı</i>	Manisalı Reşit'in oğlu Mahmut'tur. Fakülte öğrencisidir.
<i>Adam</i>	Teahhüt işleriyle uğraşmaktadır.
<i>Hüseyin</i>	Sirkeci'deki otelde çalışan bir görevlidir.
<i>Hırsız</i>	Delikanlının ceketini çalan kişidir.

Detaylı Olay Örgüsü

Delikanlının Bir Ses Duyup Uyanması Tak diye bir ses duyması üzerine kahraman uyanır. Öbür tarafa dönerken yorgana daha bir sıkı sarılıp yeniden uykuya dalar. Göz kapaklarını araladığında sisli ve süt beyazı limon sabahını rüyasına taşımıştır. Uyandığı zaman sis dağılmıştır. Nisan havası genç kızların acemi şuhluğuyla penceresindedir. Avare bir halde ayaklanmıştır. Henüz gençtir. Fakülte veya ev sorumluluğunu henüz üzerine almamıştır.

Delikanlının Ceketinin Çalınması Güzel bir kızla tanışmıştır kahraman. Şarkı söylemektedir. Saçını tarayıp pantolonunu giyerken de şarkı söyler. Ancak ceketinin olmadığı fark ettiğinde susar. Uykusunda duyduğu tak sesini hatırlar. Hırsız ceketini alamadan odadan ayrılmış ve ayrılırken karyolanın topuzunu düşürmüştür ona göre. Otelin kâtipi kahramanı rahatlatmaya çalışır ve polise gitmemesi için ona yalvarır. Başlarının belaya girip otelin kapatılmasından korkar. Ceketinde bir dolmakalemle yüz otuz yedi lira olduğunu öğrenilir. Kâtip ona iki yüz lira verir ve ceketin parasını da ödemeyi teklif eder. Delikanlı aşağı yukarı bir aydır otelde kalmaktadır. Otelin sahibiyle tanış olmuşlardır. Kahvaltı ederken siniri yatışmıştır ancak hırsızın yüzünü bir kez dahi görememiş olmak onu öfkelenendirir. Onu yalnızca görmek istemektedir.

Delikanlının Ceket Çalmakla İtham Edilmesi Aradan aylar geçmiştir ve sonbahar mevsimidir. Delikanlı Beyazıt'taki kahvelerden birinde briç oynamaktadır. Garson bir adama delikanlıyı gösterir. Adam delikanlının yanına sokulur ve onunla konuşmak istediğini söyler. Adam ona Manisalı Reşit oğlu Mahmut olup olmadığını sorar. Delikanlı adamı hiç tanımamıştır. Onun kendisini nereden tanıdığını merak eder. Yabancı delikanlıya ceketin kendisinde kalabileceğini, yalnızca ehliyetiyle faturalarını istediğini söyler. Yabancı delikanlıyı hırsızlıkla itham eder. Yabancı delikanlıya geçen salı günü Muradiye otelinde ceketini çaldığını söyler. Delikanlı suçlamayı kabul etmez. İthamların devam etmesi üzerine karakola gidilir.

Delikanlının Masum Olduğunun Anlaşılması Karakola gidildiğinde delikanlı sorgulanır. Yabancı hırsız olduğunu, birkaç ay önce ceketinin çalındığını ve kendisinin hırsızlıkla suçlandığını söyler. Ancak delikanlı durumu karakola bildirmemiştir. Kaldığı otelin yönetimi de değişmiştir. Sirkeci'deki otele gidilir ve oradaki görevlilere delikanlıyı daha önce görüp görmedikleri sorulur. Otelin çalışanı Hüseyin Efendi hırsız delikanlı olmadığını teyit eder. Delikanlı rahatlar ve ceza almaktan kurtulur.

Hırsızın Bulunması Aylar sonra bir nisan sabahı delikanlının kaldığı pansiyona polis gelir. Karakola gelmesi istenir. Hırsız bulunmuştur. Daha önce hırsızlıkla suçlanan delikanlı hırsızla empati yapar. Ancak onun cezalandırılması gerektiğine inandığından şikayetçi olur. Delikanlı hırsızın salıverilmesini diler. Cezanın bir ödeşme, hatta teselli olacağına inanır. Delikanlı öyle olacağını sanmaktadır.

Temalar

Ceza *Otel Faresi* adlı öyküde anlatının başkarakteri olan Mahmut'un kaldığı otelde ceketini çalınır. Bunun üzerine ceketini kimin çaldığı merak edilir ve araştırılır. Ancak araştırmalar uzun süre

sonuçsuz kalır. Aylar sonra Mahmut bir adam tarafından ceketini çalmış olmakla itham edilir. Yapılan sorgulamalar sonucunda Mahmut'un suçsuz olduğu anlaşılır. Ancak bu sorgulama ve araştırma sırasında Mahmut fazlasıyla korkmuş ve derin bir utanç yaşamıştır. Yine aylar sonra Mahmut'un ceketini çalan kişi bulunur. Mahmut hırsızlıkla suçlandığı zaman yaşadıklarını hatırlayıp hırsızla empati yapar. Onun serbest bırakılmasını istese de yaptığını cezasız kalmaması gerektiğine karar verir ve ondan şikayetçi olur.

Değişim Otel Faresi adlı öykünün fakülte öğrencisi olan başkarakteri otelde kalmaktadır. Bir gün kaldığı odadan ceketini çalınır. Ceketini çalan kişiyi göremediği için çok kızar ve uzun süre öfkeli kalır. Hırsız uzun bir süre bulunamaz. Bir gün Beyazıt'taki bir kahvede briç oynayan delikanlıyla bir adam görüşmek ister. Adam delikanlıyı hırsızlıkla itham eder. Delikanlı hırsızın kendisi olmadığını kanıtlamakta zorlanır. Suçlu bulunmaktan çok korkar ve derin bir utanç yaşar. Ancak masum olduğu anlaşılır. Ceketini çalan kişi bulunduğu delikanlı onunla empati yapar. Artık hırsıza kızgın değildir. Aksine onu affeder ve onun salıverilmesini arzular.

Kişi İncelemesi

Mahmut (Antagonist-Yumuşak Başlı/Duygusal Dengesiz/Sorumsuz)

Otel Faresi adlı öykünün başkarakteri olan Mahmut bir fakülte öğrencisidir. Kadıköy'deki bir otelde kalmaktadır. Bir öğrenci olmasına rağmen derslerine devam etmemektedir. Beyazıt'taki bir kahvede briç oynayarak vaktini harcar. Kızlarla vakit geçirmekten de hoşlanır. Henüz bir evi geçindirmenin sorumluluğunu üstlenmemiştir. Kaldığı oteldeki odasına hırsız girer ve ceketini çalınır. Bunun üzerine Mahmut fazlasıyla öfkelenir. Hırsızın kim olduğunu bilmek ister. Ancak bir süre sonra kendisi de hırsızlıkla suçlanır. Cezalandırılma ve hırsız damgası yeme düşüncesi onu hem korkutur hem de utandırır. Ceketini çalan hırsıza karşı olan öfkesi geçer. Onunla empati kurar. Ancak yine de onun cezalandırılması gerektiğine inanır.

Hedonist Bir fakülte öğrencisi olan Mahmut sorumluluklarını yerine getirmemektedir. Zamanının çoğunu Beyazıt'taki bir kahvede briç oynayarak geçirir. Güzel kızlarla birlikte vakit geçirmekten büyük zevk alır. Derslerine devam etmez.

Öfkeli Bir gece kaldığı otel odasında uyurken ceketini çalınır. Hırsızın kim olduğunu görememiştir. Ceketinin çalınmış olmasından ziyade hırsızı görememiş olmak onu oldukça öfkeliendirir. Otel çalışanlarına kızar. Onlara çıkışır. Uzun süre ceketini çalan kişiye öfke besler.

Korkak Bir gün Beyazıt'taki kahvede briç oynarken hiç tanımadığı bir adam onunla konuşmak ister. Adam Mahmut'u hırsızlıkla itham eder. Ona Mahmut ceketini çalan kişidir. Adamın ceketini çalmadığını ispat edememe düşüncesi Mahmut'u fazlasıyla korkutur.

Dışa Dönük Başkarakter Mahmut iletişime açık, baskın bir kişilik yapısına sahiptir. İnsanlarla vakit geçirmeyi, onlarla iletişim kurmayı sever. Güzel kızlarla vakit geçirir. Bir sevgilisi vardır. Beyazıt'taki bir kahvede briç oynar.

Kaynakça

Buğra, Tarık. *Oğlumuz / Yarın Diye Bir Şey Yoktur*. İstanbul: İletişim Yayınları, 2019.